

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[C – 2020/30708]

22 APRIL 2020. — Koninklijk besluit nr. 11 houdende maatregelen op het vlak van de modaliteiten inzake hypothecair krediet in het kader van de Coronacrisis

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

De coronapandemie treft ons land op vele manieren. Daarom is het aangewezen dat elke maatregel die onze economie en onze ondernemingen tijdelijk kan ondersteunen, wordt genomen.

De coronapandemie zal bij veel ondernemingen financieel zware gevolgen hebben die ook voor vele werknemers en zelfstandigen tot inkomensverlies zullen leiden.

Zonder specifieke begeleidende maatregelen zal de financiële situatie van deze werknemers en zelfstandigen onhoudbaar dreigen te worden en zullen zij niet aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen.

Dit besluit omvat dan ook een aantal maatregelen om de financiële situatie van deze personen te verlichten.

Artikel VII.145 van het Wetboek van economisch recht voorziet op dit ogenblik enkel in de mogelijkheid tot tijdelijke opschorting van de betaling van kapitaalaflossingen. Dit zou moeten kunnen uitgebreid worden tot het interestgedeelte, wat voorzien wordt in een nieuw tijdelijk artikel VII.145/1. Dit uitstel zal vaak gepaard gaan met een verlenging van de looptijd van het krediet.

In het specifieke kader van het verlenen van betalingsuitstel ingevolge inkomensverlies ten gevolge van de coronacrisis, zal dit ruimere betalingsuitstel enkel kunnen verleend worden indien het krediet waarop de aanvraag tot uitstel betrekking heeft op 1 februari geen betalingsachterstand vertoont. Er is dan ook geen overeenkomstige toepassing van artikel VII.133 WER vereist aangezien het voor de betrokken kredieten zeker is dat er geen betalingsachterstand is.

Het verlenen van een betalingsuitstel in de specifieke context van het verlichten van de verslechterde financiële situatie van deze personen ingevolge de coronacrisis zal bovendien geen aanleiding geven tot de registratie van een betalingsachterstand in het negatief luik van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren van de Nationale Bank van België (hierna CKP). Wel dienen de gegevens van de kredietovereenkomst te worden geactualiseerd in het positieve luik van de CKP. Het betreft hier in geval van verlenging van de kredietovereenkomst met het aantal maanden waarin betalingsuitstel wordt verleend immers een wijziging van een lopend contract. De CKP dient te allen tijde een geactualiseerd beeld te geven van de financiële draaglast van de consument teneinde een betrouwbare bron te zijn in de strijd tegen de overmatige schuldenlast. Om die redenen dienen de toekenning van het tijdelijk uitstel van betaling en de datum van die toekenning te worden medegedeeld.

Voor het sluiten van overeenkomsten voor een tijdelijke "schorsing van de aflossingen" van de hypothecaire kredieten, moeten de kredietnemer en -gever tot een akkoord komen om de bestaande kredietovereenkomst te wijzigen.

Hierbij is het, volgens de vigerende wetgeving, vereist dat er ofwel een fysiek contact is om te ondertekenen ofwel gebruik wordt gemaakt van de elektronische handtekening. Deze elektronische handtekening is echter aan zware formaliteiten gebonden, waardoor dit niet geschikt is voor iedereen en velen aangewezen zijn op een fysiek contact om de kredietovereenkomst te wijzigen.

Gelet op de huidige omstandigheden en in het belang van onze Volksgezondheid, is het echter aangewezen om fysiek contact zoveel mogelijk te mijden. Daarom voorziet dit besluit erin de formaliteiten van artikel VII. 134, § 1 WER, waar een handmatige handtekening of een elektronische ondertekening vereist is, tijdelijk uit te breiden naar andere bewijzen van de aanvraag tot uitstel en van het akkoord, zoals bijvoorbeeld een e-mail of een gesprek op tape.

De betrokken kredietgever moet ten alle tijden het bewijs van hun instemming met de inhoud van de wijziging van de kredietovereenkomst kunnen voorleggen en de algemene regels inzake bewijs blijven hierop van toepassing, waardoor er aldus geen gevaar voor de bescherming van de consument is. Het is ook cruciaal dat in uitvoering van artikel VII. 145 WER een avenant van de wijzigingen wordt toegevoegd aan het bestaand contract.

In tegenstelling tot wat bepaald is in artikel VII.145, mogen hiervoor geen dossierkosten worden aangerekend.

De financiële sector heeft een charter afgesloten om betalingsfaciliteiten voor particulieren mogelijk te maken, onder voorwaarden die door het charter omschreven zijn. Dit Koninklijk Besluit maakt de

SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE,
P.M.E., CLASSES MOYENNES ET ENERGIE

[C – 2020/30708]

22 AVRIL 2020. — Arrêté royal n° 11 relatif aux mesures au regard des modalités en matière de crédit hypothécaire dans le cadre de la crise corona

RAPPORT AU ROI

Sire,

La pandémie du coronavirus affecte notre pays de diverses manières. Il convient donc que chaque mesure pouvant soutenir temporairement notre économie et nos entreprises, soit prise.

La pandémie du coronavirus aura des conséquences financières énormes pour de nombreuses entreprises qui engendreront également des pertes de revenu pour de nombreux travailleurs et indépendants.

Sans mesures d'accompagnement spécifiques, la situation financière de ces travailleurs et de ces indépendants risque de devenir insoutenable et ils seront incapables de satisfaire leurs obligations financières.

Le présent arrêté comprend un nombre de mesures destinées à soulager la situation financière de ces personnes.

L'art.VII.145 du Code de droit économique prévoit en ce moment uniquement la possibilité de suspension du paiement des amortissements du capital. Ceci devrait être élargi à la partie concernant l'intérêt, ce qui est prévu par un nouvel article 145/1 temporaire. Ce report s'accompagne souvent d'une prolongation de la durée du crédit.

Dans le cadre spécifique de l'octroi d'un report de paiement en conséquence d'une perte de revenu suite à la crise corona, ce report de paiement pourra uniquement être accordé si le crédit visé par la demande de report ne manifeste pas de retard de paiement au 1er février. Aucune application par analogie de l'article VII. 133 CDE est exigée étant donné qu'il est certain qu'il n'y ait aucun retard de paiement pour les crédits concernés.

L'octroi d'un report de paiement dans le contexte spécifique du soulagement de la situation financière aggravée de ces personnes ne donnera en outre pas lieu à l'enregistrement d'un retard de paiement dans le volet négatif de la Centrale des crédits aux particuliers de la Banque nationale de Belgique (ci-après CCP). Par contre, les données du contrat de crédit doivent être actualisées dans le volet positif de la CCP. En effet, il s'agit ici, en cas de prolongation du contrat de crédit avec le nombre de mois dans lesquels le report de paiement est octroyé, d'une modification d'un contrat en cours. La CCP doit à tout moment donner une image actualisée de la charge financière du consommateur afin d'être une source fiable dans la lutte contre le surendettement. Pour ces raisons, l'octroi du report de paiement temporaire et la date de cet octroi doivent être communiqués.

Pour conclure des contrats pour une « suspension des amortissements » temporaire des crédits hypothécaires, le preneur de crédit et le prêteur doivent parvenir à un accord afin de modifier le contrat de crédit existant.

A cet effet, la législation en vigueur exige que pour signer il y ait un contact physique ou qu'il soit fait usage de la signature électronique. Cette signature électronique est toutefois liée à des lourdes formalités, et n'est par conséquent pas appropriée pour tout le monde et de nombreuses personnes devront dépendre d'un contact physique pour modifier le contrat de crédit.

Vu les circonstances actuelles et dans l'intérêt de la santé publique, il y a toutefois lieu d'éviter au maximum le contact physique. C'est pourquoi, le présent arrêté prévoit d'élargir temporairement les formalités de l'article VII.134, § 1 CDE, où une signature manuscrite ou une signature électronique est exigée, à d'autres preuves de la demande de report et de l'accord, comme par exemple un e-mail ou une conversation 'on tape'.

Le prêteur concerné doit à tout moment pouvoir soumettre la preuve de leur accord avec le contenu de la modification du contrat de crédit, et les règles générales en matière de preuve restent d'application, ce qui fait que la protection du consommateur n'est pas mise en danger. Il est également crucial qu'en exécution de l'article VII. 145 CDE un avenant des modifications soit ajouté au contrat existant.

Contrairement à ce qui est stipulé à l'article VII.145, aucun frais de dossier ne peut être imputé dans ce cas.

Le secteur financier a conclu une charte permettant des facilités de paiement pour les particuliers, dans les conditions qu'elle décrit. Cet arrêté royal permet à cette charte de produire ses effets en supprimant

uitwerking van dit charter mogelijk door de juridische beperkingen op te heffen die de uitwerking ervan in de weg staan. Na de aankondiging van voornoemd charter, heeft de sector in grote getallen aanvragen ontvangen die zelden aan de formaliteiten van art. VII 134 voldoen.

Daar de kredietgevers echt werk maken van de aanvragen van uitstel mag het gebrek aan de nodige formaliteiten een onderzoek naar de aanvragen niet in de weg staan en is een retroactieve inwerkingtreding aangewezen.

Ook andere aan kredietinstellingen urgent gevraagde opdrachten voor uitvoering door een titularis van een rekening, kunnen door de coronamaatregelen niet altijd met een handmatige of elektronische handtekening worden ondertekend zoals voorzien in de algemene voorwaarden van de kredietinstellingen.

Daarom bepaalt dit besluit eveneens hiervoor een gelijke en tijdelijke uitzondering zoals voor de aanvragen tot uitstel van terugbetaling van hypothecaire kredieten. Ook hier blijven de algemene regels inzake het bewijs van toepassing.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,

De Minister van Economie en Consumenten,
N. MUYLLE

De Minister van Financiën,
A. DE CROO

RAAD VAN STATE,
afdeling Wetgeving

Advies 67.215/1 van 15 april 2020 over een ontwerp van koninklijk besluit nr. 11 'houdende maatregelen op het vlak van de modaliteiten inzake hypothecair krediet in het kader van de Coronacrisis'

Op 7 april 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie en Consumenten verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit nr. ... 'houdende maatregelen op het vlak van de modaliteiten inzake hypothecair krediet in het kader van de Coronacrisis'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 9 april 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPES, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Cedric JENART, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 15 april 2020.

*

1. Met toepassing van artikel 4, eerste lid, van de wet van 27 maart 2020 'die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (I)', waarin verwezen wordt naar artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit is een ontwerp van bijzonderemachtenbesluit. Het beoogt een aantal in de tijd beperkte wijzigingen aan te brengen in boek VII van het Wetboek van economisch recht ("Betalings- en kredietdiensten"), teneinde het voor personen met betalingsmoeilijkheden ten gevolge van de Coronacrisis mogelijk te maken om sommige afbetalingen van hypothecaire kredieten uit te stellen.

3. De ontworpen regeling kan worden geacht rechtsgrond te vinden in artikel 5, § 1, 3° en 4°, van de wet van 27 maart 2020 'die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II)'. In het eerste lid van de aanhef van het ontwerp wordt ook nog melding gemaakt van

les restrictions légales qui l'entravaient. Le secteur a, après l'annonce de cette charte reçu de multiples demandes qui répondaient peu aux formalités de l'art. VII.134.

Puisque les prêteurs traitent vraiment les demandes de report, le manque de formalités nécessaires ne peut pas être un obstacle dans une enquête concernant les demandes et une entrée en vigueur rétroactive est indiquée.

Egalement d'autres missions demandées avec urgence aux établissements de crédit pour exécution d'un compte par un titulaire, ne peuvent pas toujours être signées par signature manuscrite ou électronique comme cela est prévu dans les conditions générales des établissements de crédits.

C'est pourquoi le présent arrêté stipule également à cet effet une exception égale et temporaire comme pour les demandes de report de remboursement de crédits hypothécaire. Egalement ici les règles générales en matière de preuve restent d'application.

J'ai l'honneur d'être,

Sire,
de Votre Majesté,
le très respectueux
et très fidèle serviteur,

La Ministre de l' Economie et des Consommateurs,
N. MUYLLE

Le Ministre des Finances,
A. DE CROO

CONSEIL D'ETAT,
section de législation

Avis 67.215/1 du 15 avril 2020 sur un projet d'arrêté royal n° 11 'relatif aux mesures au regard des modalités en matière de crédit hypothécaire dans le cadre de la crise corona'

Le 7 avril 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Économie et des Consommateurs à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal n° ... 'relatif aux mesures au regard des modalités en matière de crédit hypothécaire dans le cadre de la crise corona'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 9 avril 2020. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Chantal BAMPES, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Cedric JENART, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 15 avril 2020.

*

1. En application de l'article 4, alinéa 1er, de la loi du 27 mars 2020 'habilitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (I)', qui se réfère à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis est un projet d'arrêté de pouvoirs spéciaux. Il vise à apporter un certain nombre de modifications limitées dans le temps au livre VII du Code de droit économique (« Services de paiement et de crédit »), afin de permettre à des personnes confrontées à des difficultés de paiement par suite de la crise du corona de surseoir à certains remboursements de crédits hypothécaires.

3. Le dispositif en projet peut être réputé trouver un fondement juridique dans l'article 5, § 1er, 3° et 4°, de la loi du 27 mars 2020 'habilitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (II)'. Le premier alinéa du préambule du projet fait également encore mention de l'article 5, § 1er, 2°, de cette

artikel 5, § 1, 2°, van de laatstgenoemde wet, maar die bepaling heeft betrekking op de “logistieke en opvangcapaciteit” die niet wordt geregeld in het ontwerp, zodat er geen rechtsgrond in kan worden gevonden voor het ontworpen koninklijk besluit.1

4. Overeenkomstig artikel 7, tweede en derde lid, van de wet van 27 maart 2020 (II), moet het te nemen besluit bij wet worden bekrachtigd binnen een termijn van een jaar vanaf de inwerkingtreding, bij gebreke waarvan het geacht wordt nooit uitwerking te hebben gehad.

VOORAFGAANDE OPMERKING

5. Het ontwerp van koninklijk besluit bevat zowel autonome bepalingen (artikelen 1, §§ 1 en 2, tweede lid, en 2 van het ontwerp) als bepalingen die beogen een aantal in de tijd beperkte wijzigingen aan te brengen in de artikelen VII.145 en VII.148 van het Wetboek van economisch recht (artikel 1, §§ 2, eerste lid, 3 en 4, van het ontwerp). Dergelijke werkwijze is niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid omdat de tijdelijke wijzigingen in de artikelen VII.145 en VII.148 van het Wetboek van economisch recht enkel gelden onder de voorwaarden die, door middel van een autonome bepaling, in artikel 1, § 1, van het ontwerp, worden vastgesteld en de bestemmingen van de regeling de beide soorten bepalingen in hun onderlinge samenhang zullen moeten lezen. Bovendien mag niet uit het oog worden verloren dat een wijzigingsbepaling slechts eenmalig uitwerking heeft als gevolg waarvan de ontworpen wijziging plaatsvindt. De buitenwerkingtreding van de wijzigingsbepaling zal de aangebrachte wijziging niet ongedaan maken. Nochtans wordt in artikel 2 van het ontwerp bepaald dat het ontworpen besluit “buiten werking [treedt] op 1 november 2020”.

Rekening houdend met wat voorafgaat wordt het ontworpen koninklijk besluit het best geconcipeerd als een autonoom koninklijk besluit waarin weliswaar kan worden vermeld dat er mee tijdelijk wordt afgeweken van de meermaals genoemde bepalingen van het Wetboek van economisch recht, maar dat voor het overige enkel bestaat uit autonome bepalingen. In dat geval kan wel degelijk ook worden bepaald dat de ontworpen regeling op een vastgestelde datum buiten werking zal treden.2

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. Mede gelet op hetgeen sub 3 is opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond van het ontwerp, passe men de redactie van het eerste lid van de aanhef ervan aan als volgt :

“Gelet op de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II), artikel 5, § 1, 3° en 4°;”

7. In artikel 4, derde lid, van de wet van 27 maart 2020 (I) wordt het mogelijk gemaakt dat een beroep wordt gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, om de afdeling Wetgeving, om een advies te verzoeken “binnen een termijn van vijf werkdagen” zonder dat het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag nog met bijzondere redenen moet worden omkleed. In de aanhef van besluiten bedoeld in artikel 4, derde lid, van de wet van 27 maart 2020 (I), moet derhalve niet de motivering van de spoedeisendheid worden weergegeven. Rekening houdend hiermee dient het vierde lid van de aanhef te worden geschrapt en moet het lid waarin wordt gerefereerd aan het advies van de Raad van State worden geredigeerd als volgt :

“Gelet op advies 67.215/1 van de Raad van State, gegeven op ..., met toepassing van artikel 4, derde lid, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (I);”

Artikel 1

8. Artikel 1, § 3, van het ontwerp, strekt ertoe om “een paragraaf” toe te voegen aan artikel VII.145 van het Wetboek van economisch recht. Het huidige artikel VII.145 is evenwel niet ingedeeld in paragrafen zodat de bestaande leden van artikel VII.145 in een paragraaf 1 zouden moeten worden ondergebracht en vervolgens aan die bepaling een paragraaf 2 zou moeten worden toegevoegd met daarin de ontworpen leden onder artikel 1, § 3, van het ontwerp.3 Zoals artikel 1, § 3, van het ontwerp, thans is geconcipeerd, is dit evenwel enkel van aard om de rechtsonzekerheid, waarop ook al in de “Voorafgaande opmerking” wordt gewezen, te doen toenemen. Dezelfde vaststelling geldt trouwens ten aanzien van artikel 1, § 4, van het ontwerp, waarin niet “artikel VII.148 WER, paragraaf 1” zou moeten worden aangevuld – zoals nu in de tekst van het ontwerp wordt vermeld – doch wel “artikel VII.148, § 2, eerste lid,” van het Wetboek van economisch recht.

dernière loi, mais cette disposition concerne « la capacité logistique et d'accueil », qui n'est pas réglée dans le projet, de sorte qu'on ne peut y trouver un fondement juridique pour l'arrêté royal en projet 1.

4. Conformément à l'article 7, alinéas 2 et 3, de la loi du 27 mars 2020 (II), l'arrêté envisagé doit être confirmé par la loi dans un délai d'un an à partir de son entrée en vigueur, à défaut de quoi il est réputé n'avoir jamais produit ses effets.

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

5. Le projet d'arrêté royal comporte tant des dispositions autonomes (articles 1er, §§ 1er et 2, alinéa 2, et 2 du projet) que des dispositions visant à apporter un certain nombre de modifications limitées dans le temps aux articles VII.145 et VII.148 du Code de droit économique (article 1er, §§ 2, alinéa 1er, 3 et 4, du projet). Pareil procédé ne favorise pas la sécurité juridique, au motif que les modifications temporaires apportées aux articles VII.145 et VII.148 du Code de droit économique ne s'appliquent qu'aux conditions fixées par la voie d'une disposition autonome, inscrite à l'article 1er, § 1er, du projet, et que les destinataires de la réglementation devront lire les deux sortes de dispositions conjointement. En outre, il ne peut pas être perdu de vue qu'une disposition modificative ne produit ses effets qu'une seule fois, ce qui se traduit par la modification en projet. La fin de vigueur de la disposition modificative n'annulera pas la modification apportée. Cependant, l'article 2 du projet dispose que l'arrêté en projet « cesse d'être en vigueur le 1er novembre 2020 ».

Compte tenu de ce qui précède, mieux vaudrait concevoir l'arrêté royal en projet comme un arrêté royal autonome, dans lequel il peut certes être mentionné qu'il déroge temporairement aux dispositions précitées du Code de droit économique, mais qui, pour le reste, ne comporte que des dispositions autonomes. Dans ce cas, on peut effectivement mentionner également que le dispositif en projet cessera d'être en vigueur à une date déterminée 2.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

6. Eu égard notamment à ce qui a été observé au point 3 relativement au fondement juridique du projet, on adaptera la rédaction du premier alinéa de son préambule comme suit :

« Vu la loi du 27 mars 2020 habitant le Roi à prendre des mesures dans la lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (II), l'article 5, § 1er, 3° et 4°; ».

7. L'article 4, alinéa 3, de la loi du 27 mars 2020 (I) permet d'invoquer la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État en vue de demander un avis à la section de législation « dans un délai de cinq jours ouvrables » sans que l'urgence de la demande d'avis doive encore être spécialement motivée. Dans le préambule des arrêtés visés à l'article 4, alinéa 3, de la loi du 27 mars 2020 (I), il n'y a donc pas lieu d'indiquer la motivation de l'urgence. Le quatrième alinéa du préambule sera par conséquent omis et l'alinéa qui fait référence à l'avis du Conseil d'État sera rédigé comme suit :

« Vu l'avis 67.215/1 du Conseil d'État, donné le ..., en application de l'article 4, alinéa 3, de la loi du 27 mars 2020 habitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 (I) ».

Article 1er

8. L'article 1er, § 3, du projet vise à ajouter « un paragraphe » à l'article VII.145 du Code de droit économique. L'article VII.145 actuel n'est cependant pas divisé en paragraphes, de sorte que les alinéas existants de l'article VII.145 devraient être inscrits dans un paragraphe 1er et qu'il faudrait ensuite ajouter à cette disposition un paragraphe 2 comportant les alinéas en projet mentionnés à l'article 1er, § 3, du projet 3. Tel qu'il est actuellement conçu, l'article 1er, § 3, du projet, est toutefois d'une nature telle qu'il ne peut qu'accroître l'insécurité juridique, dont il est déjà fait état dans l'« Observation préliminaire ». La même constatation vaut au demeurant à l'égard de l'article 1er, § 4, du projet, qui ne devrait pas prévoir un ajout à « l'article VII.148, paragraphe 1 du CDE » – comme le mentionne actuellement le texte du projet – mais bien à « l'article VII.148, § 2, alinéa 1er, » du Code de droit économique.

9. In zowel het eerste als het vierde lid van de ontworpen bepalingen onder artikel 1, § 3, van het ontwerp, wordt voorzien in de mogelijkheid tot afwijking van artikel VII.134, § 1, van het Wetboek van economisch recht. De gemachtigde verstrekte in dat verband de volgende toelichting :

“In het [eerste] lid wordt gesteld dat er kan afgeweken worden van [artikel] VII.134, § 1 WER, in het [vierde] lid wordt herhaald dat in bovenstaande omstandigheden voornoemd artikel niet van toepassing is. Inderdaad kan men in het [eerste] lid schrijven dat voornoemd artikel niet van toepassing is en dan het [vierde] lid schrappen”.

Artikel 1, § 3, van het ontwerp, dient te worden aangepast op de door de gemachtigde voorgestelde wijze.

10. Het tweede lid van de ontworpen bepalingen onder artikel 1, § 3, van het ontwerp, luidt :

“Deze wijziging kan onder meer de tijdelijke opschorting van betaling inhouden of de verlenging van de looptijd van zijn contract”.

Het gebruik van de woorden “onder meer”, in de aangehaalde bepaling, doet de vraag rijzen hoe deze laatste zich verhoudt tot het bepaalde in artikel 1, § 1, 2°, van het ontwerp, dat de vraag van de kredietnemer om “een tijdelijk uitstel van betaling of verlenging van de looptijd van zijn lopende hypothecaire kredietovereenkomst” als één van de voorwaarden omschrijft. Teneinde rechtsonzekerheid te voorkomen, zou de verhouding tussen de beide voornoemde bepalingen duidelijker uit de tekst van het ontwerp moeten blijken.⁴

11. De regeling die in artikel 1, § 3, van het ontwerp, is uitgewerkt, doet de vraag rijzen of in voorkomend geval kan worden teruggevallen op de gemeenrechtelijke bewijsvoering zoals die, met de desbetreffende plafonds, is voorzien in de artikelen 1341 tot 1345 en 1353 van het Burgerlijk Wetboek. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt :

“Wat betreft uw vraag omtrent de gemeenrechtelijke bewijsvoering, meen ik dat deze veel verder gaat dan de bewijsvoering die in dit volmachtenbesluit bedoeld is. Er zal nog steeds een gedocumenteerd spoor zijn van het akkoord tot wijziging, hetzij via geschreven weg zoals een uitwisseling van e-mails waarbij de vraag van de kredietnemer en vooral de wil tot wijziging van zijn overeenkomst duidelijk tot uiting komt, hetzij via een opname van een gesprek”.

Het verdient ter wille van de duidelijkheid aanbeveling om deze toelichting te integreren in hetgeen nu al in het verslag aan de Koning wordt vermeld inzake de bewijsvoering.

Artikel 2

12. Artikel 2 maakt, net zoals de uitvoeringsbepaling, deel uit van “Hoofdstuk 2. Slotbepalingen”. Het heeft evenwel geen zin om in dergelijk hoofdstuk te voorzien. Het ontwerp bevat niet enkel geen hoofdstuk 1, maar bovendien zijn de draagwijdte en de omvang van het ontwerp van die aard dat een groepering van artikelen in hoofdstukken niet wenselijk is.

13. Het is niet opportuun om in artikel 2 van het ontwerp te expliciteren dat het “met terugwerkende kracht” in werking treedt.⁵ Er kan mee worden volstaan om te schrijven :

“Dit besluit heeft uitwerking vanaf 1 april 2020 en treedt buiten werking op 1 november 2020”.

De stellers van het ontwerp zullen erover oordelen of de loutere verwijzing naar de datum van 1 april 2020 voldoende duidelijk is en of niet het best, in een bijkomend lid van artikel 2, wordt geëxpliciteerd dat het ontworpen koninklijk besluit uitsluitend geldt met betrekking tot de vanaf 1 april 2020 verschuldigde betalingen, voor zover dit uiteraard de bedoeling is.

De griffier,
Wim GEURTSDE

De Voorzitter,
Marnix VAN DAMME

Nota's

1 Zulks wordt bevestigd door de gemachtigde die, benevens aan artikel 5, § 1, 2° en 3°, van de wet van 27 maart 2020 (II), als rechtsgrond ook nog verwijst naar artikel 5, § 1, 5°, van die wet. Deze laatste bepaling laat toe om bepaalde aanpassingen door te voeren in het arbeidsrecht en het socialezekerheidsrecht maar biedt evenmin rechtsgrond voor het ontwerp.

2 Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, Raad van State, 2008, aanbeveling 159, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

3 Andere mogelijkheden zouden zijn om, in de plaats van de toevoeging van een paragraaf in artikel VII.145 van het Wetboek van economisch recht, te opteren voor het invoegen van een nieuw

9. Tant l'alinéa 1er que l'alinéa 4 des dispositions en projet de l'article 1er, § 3, du projet prévoient la possibilité de déroger à l'article VII.134, § 1er, du Code de droit économique. À cet égard, le délégué a fourni l'explication suivante :

« In het [eerste] lid wordt gesteld dat er kan afgeweken worden van [artikel] VII.134, § 1 WER, in het [vierde] lid wordt herhaald dat in bovenstaande omstandigheden voornoemd artikel niet van toepassing is. Inderdaad kan men in het [eerste] lid schrijven dat voornoemd artikel niet van toepassing is en dan het [vierde] lid schrappen ».

L'article 1er, § 3, du projet sera adapté conformément à la proposition du délégué.

10. L'alinéa 2 des dispositions en projet de l'article 1er, § 3, du projet, est rédigé comme suit :

« Cette modification peut entre autres contenir la suspension temporaire de paiement ou le prolongement de la durée de son contrat ».

L'utilisation des mots « entre autres » dans la disposition citée soulève la question de savoir comment cette dernière s'articule avec la disposition de l'article 1er, § 1er, 2°, du projet, qui définit comme l'une des conditions la demande du preneur de crédit visant à obtenir « un sursis de paiement temporaire ou un prolongement de la durée de son contrat de crédit hypothécaire en cours ». Afin d'éviter toute insécurité juridique, il faudrait que le rapport entre les deux dispositions précitées ressorte plus clairement du texte du projet 4.

11. Le régime élaboré à l'article 1er, § 3, du projet soulève la question de savoir si, le cas échéant, il est permis de faire application des règles de droit commun en matière d'administration de la preuve, et des plafonds y relatifs, prévues aux articles 1341 à 1345 et 1353 du Code civil. Le délégué a répondu à cette question en ces termes :

« Wat betreft uw vraag omtrent de gemeenrechtelijke bewijsvoering, meen ik dat deze veel verder gaat dan de bewijsvoering die in dit volmachtenbesluit bedoeld is. Er zal nog steeds een gedocumenteerd spoor zijn van het akkoord tot wijziging, hetzij via geschreven weg zoals een uitwisseling van e-mails waarbij de vraag van de kredietnemer en vooral de wil tot wijziging van zijn overeenkomst duidelijk tot uiting komt, hetzij via een opname van een gesprek ».

Dans un souci de clarté, il est recommandé d'intégrer cette précision dans les développements que le rapport au Roi consacre déjà actuellement à la question de l'administration de la preuve.

Article 2

12. Tout comme l'exécutoire, l'article 2 fait partie du « Chapitre 2. Dispositions finales ». Il est toutefois inutile de prévoir un tel chapitre. Non seulement, le projet ne comporte pas de chapitre 1, mais en outre la portée et l'importance de celui-ci ne rendent pas souhaitable de regrouper des articles dans des chapitres.

13. À l'article 2 du projet, il n'est pas opportuun de préciser qu'il entre en vigueur « avec effet rétroactif » 5. Il peut suffire d'écrire :

« Le présent arrêté produit ses effets le 1er avril 2020 et cesse de les produire le 1er novembre 2020 ».

Les auteurs du projet apprécieraient si la simple référence à la date du 1er avril 2020 est suffisamment précise et s'il ne vaut pas mieux préciser, dans un alinéa supplémentaire de l'article 2, que l'arrêté royal en projet ne s'applique qu'aux paiements dus à partir du 1er avril 2020, pour autant bien sûr que telle soit l'intention.

Le greffier,
Wim GEURTSDE

Le président,
Marnix VAN DAMME

Notes

1 Ce point de vue est confirmé par le délégué qui, à titre de fondement juridique, outre l'article 5, § 1er, 2° et 3°, de la loi du 27 mars 2020 (II) cite encore l'article 5, § 1er, 5°, de cette loi. Cette dernière disposition permet d'apporter des adaptations au droit du travail et au droit de la sécurité sociale, mais ne procure pas davantage de fondement juridique au projet.

2 Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires, Conseil d'État, 2008, recommandation 159, à consulter sur le site internet du Conseil d'État (www.raadvst-consetat.be).

3 D'autres possibilités consisteraient, au lieu d'ajouter un paragraphe à l'article VII.145 du Code de droit économique, à insérer un nouvel article VII.145/1 dans le code précité, ou à ajouter les alinéas reproduits

artikel VII.145/1 in het voornoemde wetboek, of voor het toevoegen van de in artikel 1, § 3, van het ontwerp, weergegeven leden aan artikel VII.145 van het Wetboek van economisch recht, zonder deze evenwel in een afzonderlijke paragraaf onder te brengen. Net zoals het geval is voor de werkwijze die erin zou bestaan om aan artikel VII.145 van het Wetboek van economisch recht een paragraaf toe te voegen, gelden de twee laatstgenoemde opties eveneens onder voorbehoud van de onder de “Voorafgaande opmerking” gedane suggestie om het ontworpen koninklijk besluit te concipiëren als een volledig autonoom besluit.

4 De gemachtigde wijst er in dat verband op dat “[o]m het charter te honoreren en de banken maximale vrijheid te geven in de uitwerking van een individuele regeling voor de particulieren indien nodig, (...) er gekozen [is] om ‘onder meer’ toe te voegen”, maar deze toelichting kan geen afbreuk doen aan de noodzaak om de verhouding tussen de twee betrokken bepalingen in de tekst van het ontwerp te verduidelijken.

5 Aan het begrip “terugwerkende kracht” wordt niet steeds een even eenduidige betekenis gehecht (zie in dat verband onder meer T. VANCOPPERNOLLE, *Intertemporeel recht*, Antwerpen, Intersentia, 2019).

22 APRIL 2020. — Koninklijk besluit nr. 11 houdende maatregelen op het vlak van de modaliteiten inzake hypothecair krediet in het kader van de Coronacrisis

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groot.

Gelet op de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus Covid-19 (II), artikel 5, § 1, 3° en 4°;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 02 april 2020;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting, d.d. 04 april 2020;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, zoals dit is voorzien in artikel 6, tweede lid, van de wet van 27 maart 2020;

“Gelet op advies 67.215/1 van de Raad van State, gegeven op 15 april 2020, met toepassing van artikel 4, derde lid, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (I);

Op de voordracht van de minister van Economie en Consumenten en de minister van Financiën en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. In Boek VII, hoofdstuk 2, afdeling 5, onderafdeling 2, van het Wetboek economisch recht, ingevoegd bij de wet van 22 april 2016, wordt een artikel VII.145/1 ingevoegd, luidende :

« VII.145/1. § 1. Bij een hypothecair krediet met een onroerende bestemming kan de kredietnemer de kredietgever verzoeken tot de verlenging van de looptijd of de tijdelijke opschorting van betaling van kapitaalaflossingen en interest. De kredietgever is vrij om al dan niet in te gaan op dit verzoek.

De bepalingen van artikel VII.133 WER zijn niet van toepassing op het tijdelijk uitstel van betaling of verlenging van de looptijd.

§ 2. Om wijzigingen aan het contract van hypothecair krediet met onroerende bestemming te verzoeken zoals bedoeld in § 1, is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden :

- 1° De kredietnemer lijdt een inkomensverlies door de economische gevolgen van het Coronavirus;
- 2° De kredietnemer vraagt om die reden aan zijn of haar kredietgever een tijdelijk uitstel van betaling of verlenging van de looptijd van zijn lopende hypothecaire kredietovereenkomst;
- 3° Het krediet dat het voorwerp uitmaakt van de aanvraag tot tijdelijk uitstel van betaling of verlenging van de looptijd vertoont geen betalingsachterstand op 1 februari 2020.

§ 3. De wijziging van de kredietovereenkomst die bestaat uit het uitstel van terugbetaling of verlenging van de looptijd hoeft niet in de kredietovereenkomst zelf te worden geformaliseerd, maar kan worden vastgesteld via een bijvoegsel op een duurzame drager dat het bewijs levert van de instemming van de partijen met de inhoud.

De kredietgever zal in dit geval geen dossierkosten aanrekenen.”.

à l'article 1er, § 3, du projet à l'article VII.145 du Code de droit économique, sans toutefois les inscrire dans un paragraphe distinct. Comme tel est le cas pour le procédé qui consisterait à ajouter un paragraphe à l'article VII.145 du Code de droit économique, ces deux dernières options valent également sous réserve de la suggestion, faite dans l'« Observation préliminaire », de concevoir l'arrêté royal en projet comme un arrêté entièrement autonome.

4 À cet égard, le délégué souligne que « [o]m het charter te honoreren en de banken maximale vrijheid te geven in de uitwerking van een individuele regeling voor de particulieren indien nodig, (...) er gekozen [is] om ‘onder meer’ toe te voegen ». Cette considération ne peut toutefois pas remettre en cause la nécessité de préciser le rapport entre les deux dispositions concernées dans le texte du projet.

5 La signification attachée à la notion d'« effet rétroactif » n'est pas toujours univoque (voir à cet égard notamment T. VANCOPPERNOLLE, *Intertemporeel recht*, Anvers, Intersentia, 2019).

22 AVRIL 2020. — Arrêté royal n° 11 relatif aux mesures au regard des modalités en matière de crédit hypothécaire dans le cadre de la crise corona

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 27 mars 2020 habilitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus Covid-19 (II), l'article 5, § 1er, 3° et 4°;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 02 avril 2020;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le 04 avril 2020;

Vu l'urgence, telle qu'elle est prévue par l'article 6, alinéa 2, de la loi du 27 mars 2020 ;

Vu l'avis 67.125/1 du Conseil d'Etat, donné le 15 avril 2020, en application de l'article 4, alinéa 3 de la loi du 27 mars 2020 habilitant le Roi à prendre des mesures de lutte contre la propagation du coronavirus Covid-19 (I),

Sur proposition de la Ministre de l'Economie et des consommateurs et du Ministre des Finances et sur proposition des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Dans le livre VII, chapitre 2, section 5, sous-section 2, du Code de droit économique, inséré par la loi du 22 avril 2016, il est inséré un article VII.145/1 rédigé comme suit :

« VII.145/1. § 1er. Pour un crédit hypothécaire avec une destination immobilière, le preneur de crédit peut demander au prêteur la prolongation de la durée ou la suspension temporaire de paiement des amortissements de capital et d'intérêt. Le prêteur est libre d'accéder à cette demande ou non.

Les dispositions de l'article VII.133 ne sont pas d'application au report temporaire de paiement ou à la prolongement de la durée.

§ 2. Pour demander les modifications au contrat de crédit hypothécaire à destination immobilière prévues au § 1er, les conditions cumulatives suivantes sont remplies :

- 1° Le preneur de crédit subit une perte de revenu suite aux conséquences économiques du Coronavirus ;
- 2° le preneur de crédit demande pour cette raison à son prêteur un report de paiement temporaire ou un prolongement de la durée de son contrat de crédit hypothécaire en cours;
- 3° le crédit qui fait objet de la demande de report de paiement temporaire ou de prolongement de la durée ne présente aucun retard de paiement au 1er février 2020.

§ 3. La modification du contrat de crédit consistant en un report de remboursement ou en une prolongation de la durée ne doit pas être formalisée dans le contrat de crédit lui-même, mais peut être déterminé par un avenant sur un support durable qui fournit la preuve de l'accord des parties sur le contenu.

Dans ce cas, le prêteur n'imputera pas de frais de dossier. ».

Art. 2. Artikel VII.148, paragraaf 2, eerste lid, van het WER wordt aangevuld met een punt 7°, luidende :

“7° de toekenning van een tijdelijk uitstel van betaling bedoeld in artikel VII.145/1 en de datum van die toekenning.”.

Art. 3. Dit besluit en artikelen VII.145/1 en VII.148, § 2, lid1, 7° hebben uitwerking vanaf 1 april 2020 en treden buiten werking op 1 november 2020.

Art. 4. De minister bevoegd voor Economie en Consumenten is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 22 april 2020.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Economie en Consumenten,

N. MUYLLE

De Minister van Financiën,

A. DE CROO

Art. 2. L'article VII.148, paragraphe 2, alinéa 1er, du CDE, est complété par un point 7° rédigé comme suit :

« 7° l'octroi d'un report de paiement temporaire visé à l'article VII.145/1 et la date de cet octroi . »

Art. 3. Le présent arrêté et les articles VII.145/1 et VII.148, § 2, alinéa 1er, 7° entrent en vigueur le 1er avril 2020 et cessent d'être en vigueur le 1er novembre 2020.

Art. 4. La ministre compétente en matière d'économie est chargée de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 22 avril 2020.

PHILIPPE

Par le Roi :

La Ministre de l'Economie et des Consommateurs,

N. MUYLLE

Le Ministre des Finances,

A. DE CROO

FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIEN
EN FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[C - 2020/20862]

22 APRIL 2020. — Koninklijk besluit houdende bijzondere maatregelen ter bescherming van de openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming tegen de gevolgen van de COVID-19-epidemie

VERSLAG AAN DE KONING,

Sire,

De COVID-19-epidemie veroorzaakt een gezondheids crisis die ook een zware impact heeft op de economie en de financiële markten. Sinds enkele weken zijn we onder meer getuige van een forse koersval op de financiële markten en een hoge volatiliteit. Voor de instellingen voor collectieve belegging heeft dit gevolgen op verschillende vlakken. Dergelijke marktomstandigheden kunnen immers liquiditeitsproblemen veroorzaken op de markten en ernstige problemen voor de instellingen voor collectieve belegging die geconfronteerd worden met verzoeken tot inkoop van rechten van deelneming door hun beleggers (zie de commentaar bij de artikelen voor een uitgebreidere toelichting hierover). Er dient ook rekening te worden gehouden met een verhoogd risico op onbeschikbaarheid van het personeel wegens ziekte. De gezondheidsmaatregelen die de overheid oplegt om de verspreiding van het COVID-19-virus in te dijken, maken het voor de instellingen voor collectieve belegging ook moeilijk om hun algemene vergadering te organiseren en hun jaarrekening op te stellen.

Hieronder lichten wij de maatregelen toe die in dit verband worden voorgesteld in dit ontwerpbesluit.

Behoudens uitdrukkelijke vermelding hieronder werd er rekening gehouden met alle opmerkingen van de Raad van State.

Artikel 1 - Wijziging van de frequentie van de berekening van de netto-inventariswaarde

Rekening houdend met het bovenstaande wordt een tijdelijke versoepeling voorgesteld bij de beslissing tot vermindering van de frequentie van uitvoering van aanvragen tot uitgifte of inkoop van rechten van deelneming dan wel compartimentswijziging en van de berekening van de netto-inventariswaarde van de rechten van deelneming. Een dergelijke beslissing kan worden genomen omwille van de onbeschikbaarheid van het personeel wegens ziekte (besmetting met COVID-19), waardoor de berekening van de netto-inventariswaarde van de instelling voor collectieve belegging niet langer op een normale wijze kan gebeuren. Meer in het bijzonder vereist een dergelijke beslissing, onder de voorwaarden van het besluit, geen wijziging van het prospectus, de essentiële beleggersinformatie en de statuten of het beheerreglement. Indien een instelling voor collectieve belegging gebruik maakt van deze mogelijkheid, zal zij een persbericht publiceren om de beleggers hiervan op de hoogte te brengen. Uiteraard blijft de verplichting bestaan voor de instelling voor collectieve belegging om minstens tweemaal per maand de aanvragen tot uitgifte of inkoop van rechten van deelneming dan wel compartimentswijziging uit te voeren.

SERVICE PUBLIC FEDERAL FINANCES
ET SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE,
P.M.E., CLASSES MOYENNES ET ENERGIE

[C - 2020/20862]

22 AVRIL 2020. — Arrêté royal portant des mesures particulières visant à protéger les organismes de placement collectif à nombre variable de parts publics contre les conséquences de l'épidémie de COVID-19

RAPPORT AU ROI

Sire,

L'épidémie de COVID-19 provoque une crise sanitaire qui a également un impact grave sur l'économie et les marchés financiers : on relève notamment depuis quelques semaines une chute particulièrement importante des cours sur les marchés financiers ainsi qu'une volatilité importante. Ceci a des conséquences sur plusieurs plans en ce qui concerne les organismes de placement collectif. De telles circonstances de marché sont en effet susceptibles d'entraîner des problèmes de liquidité sur les marchés et de causer des problèmes graves aux organismes de placement collectif confrontés à des demandes de remboursement de la part de leurs investisseurs (voy. pour plus de détails le commentaire des articles). Il y a également lieu de tenir compte du risque accru d'indisponibilité du personnel pour cause de maladie. Par ailleurs, les mesures sanitaires imposées par les autorités pour lutter contre la propagation du virus COVID-19 entraînent des difficultés pour l'organisation des assemblées générales des organismes de placement collectif et l'établissement de leurs comptes annuels.

On détaille ci-dessous les mesures proposées à cet égard dans l'arrêté en projet.

Sauf mention expresse ci-dessous, il a été tenu compte de toutes les remarques du Conseil d'Etat.

Article 1er - Modification de la fréquence de calcul de la valeur nette d'inventaire

Tenant compte de ce qui précède, un assouplissement temporaire est proposé s'agissant de la décision de réduire la fréquence d'exécution des demandes d'émission ou de rachat de parts, ou de changement de compartiment, et la fréquence de calcul de la valeur nette d'inventaire des parts. Une telle décision pourra être prise en raison de l'indisponibilité du personnel pour cause de maladie (contamination par le COVID-19), ne permettant plus de réaliser normalement le calcul de la valeur nette d'inventaire de l'organisme de placement collectif. Plus particulièrement, une telle décision ne requerra, aux conditions fixées par le présent arrêté, pas de modification du prospectus, du document d'informations-clés ni des statuts ou du règlement de gestion. Un organisme de placement collectif qui ferait usage de cette faculté publiera un communiqué de presse pour en aviser les investisseurs. L'obligation faite à l'organisme de placement collectif d'exécuter les demandes d'émission ou de rachat de parts, ou de changement de compartiment au moins deux fois par mois sera bien entendu maintenue.